

Sukladno Pravilniku o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (NN 30/06), Stručno vijeće Samoborskog muzeja na 16. sjednici, održanoj 22.7.2022. godine donosi, a Upravno vijeće na 11. sjednici, održanoj 25.10.2022. godine, usvaja sljedeći akt

Politika upravljanja zbirkama Samoborskog muzeja

I. OPĆI DIO

1. Uvod

Ovom Politikom upravljanja muzejskim zbirkama (u daljnjem tekstu Politika) regulira se upravljanje muzejskim zbirkama Samoborskog muzeja (u daljnjem tekstu Muzej) uz implementaciju profesionalnih standarda u vođenju svojih zbirki, ispunjavanjem zakonskih obaveza propisanih nacionalnim zakonskim okvirima te međunarodnim konvencijama i etičkim principima koje propisuju profesionalne muzejske organizacije. Ovaj akt ima za cilj prevladati uočene izazove te pospješiti svoje poslanje.

Politika Muzeja je u skladu s Izjavom o poslanju, Statutom, Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Muzeja te kodeksima profesionalne etike kao i Pravilnikom o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (NN 30/06), Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i dokumentaciju (115/01), te Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (NN108/02). Dokument je usklađen s internim ustrojem Muzeja te uvažava Preporuke za rad u muzeju Muzejskog dokumentacijskog centra i poštuje Etički kodeks za muzeje Međunarodnog savjeta za muzeje (ICOM).

Politika se donosi kako bi se riješili zatečeni problemi Muzeja vezani uz pohranu i zaštitu predmeta u čuvaonicama, sabiranje, čuvanje i dokumentiranje građe. Svrha Politike je da bude vodič muzejskom osoblju za upravljanje zbirkama u pridržavanju profesionalnih standarda muzeja što se tiče predmeta i njihova čuvanja. Politika je etička okosnica i javna odgovornost.

2. Postojeće stanje

Inventarna knjiga Samoborskog muzeja (M++) trenutno broji 5998 zapisa (od kojih je 181 logički zapis.) Građa u fundusu raspoređena je kako slijedi:

R. br.	Zbirka	Voditelj zbirke
1.	Arheološka zbirka	Nikolina Vuković
2.	Geološka zbirka	Nikolina Vuković

3.	Etnografska zbirka	Nikolina Vuković
4.	Umjetnička zbirka	Gordana Remussini
5.	Zbirka stakla	Gordana Remussini
6.	Zbirka razglednica, čestitki i dopisnica	Gordana Remussini
7.	Zbirka fotografija	Gordana Remussini
8.	Zbirka Donacije Zlatko Latković	Gordana Remussini
9.	Kulturno – povijesna zbirka	Luka Kazimović
10.	Povijesna zbirka	Luka Kazimović
11.	Zbirka Stare, rijetke i zaštićene knjige	Gordana Remussini

Osim navedenih zbirki, u muzeju postoje predmeti koji nisu dio fundusa, pristigli iz različitih izvora u različitim razdobljima, a nisu uvedeni u inventarnu knjigu. Za njih ne postoji jasna popratna dokumentacija te odgovarajuće potvrde o vlasništvu. U narednom petogodišnjem razdoblju, postupno će se pristupiti jedinstvenom vođenju evidencije pohrane.

Jedina revizija fundusa Samoborskog muzeja obavljena je 2020. godine, a rezultat je bio sljedeći:

Naziv zbirke	Početni zapis	Završni zapis	Ukupni broj predmeta	Pronađeni broj predmeta	Broj predmeta koji nisu nađeni
Arheološka zbirka	153	2618	283	274	9
Geološka zbirka	183	2060	113	110	3
Umjetnička zbirka	544	4967	1163	1141	22
Donacija Zlatko Latković	2454	4560	152	152	0
Povijesna zbirka	206	5009.7	185	171	14
Kulturno-povijesna zbirka	262	5710	357	337	20

Zbirka Staklo	1	5018	258	241	17
Zbirka Razglednice, čestitke i dopisnice	2207	5539	863	863	0
Zbirka Fotografija	768	5141	1643	1639	4
Etnografska zbirka	289	5389-9	1258	1092	166
UKUPNO:			6275	6020	255

Muzejska građa javnosti je dostupna putem fizičkih i virtualnih izložbi (stalni postav, povremene tematske izložbe, stalne izložbe te virtualne izložbe) kao i na zahtjev korisnika. Trenutačno Samoborski muzej ima jedan tiskani vodič koji se odnosi na trenutačni postav Muzeja. U planu je priprema on-line kataloga muzejskih predmeta kao i tiskani katalogi po pojedinim zbirkama. Dio muzejskog fundusa javnosti je dostupan i kroz Virtualnu šetnju Samoborskim muzejem.

U razdoblju do sljedeće revizije planira se trajno i potpuno uređenje nove čuvaonice u Starogradskoj ulici te će se napraviti potpuni pregled cjelokupnog fundusa i pokušati pronaći predmete koji u postupku revizije nisu nađeni.

3. Zadaće Politike

Zadaća je ovog akta odrediti osnovne okosnice važne za upravljane zbirkama Muzeja. Prva revizija fundusa Muzeja ukazala je na niz problema koji su proizašli upravo iz nepostojanja jasnih smjernica, nedefiniranih procesa, neetičnog postupanja i nepridržavanja postojećih propisa. Ovim se aktom nastoji osigurati učinkovito i odgovorno upravljanje postojećim zbirkama, odgovarajuća zaštita i pohrana fundusa, planirani razvoj zbirke s tendencijom razvoja novog stalnog postava te usklađivanje svega navedenog s resursima ustanove (prostornim, financijskim i ljudskim). Detektirani problemi nastojat će se riješiti kroz sljedeće aktivnosti:

- određivanje standarda brige oko zbirke (obavezna inventarizacija predmeta koji ulaze u zbirke, prikupljanje predmeta za koje postoji uvjeti zaštite i pohrane, osmišljena i

planirana nabava muzejskih predmeta, prezentacija zbirke javnosti, etičnost u skupljanju, vođenju brige i raspolaganju predmetima, propisano vođenje dokumentacije)

- definiranje procesa akvizicije (određivanje načina i procedura stjecanja predmeta, određivanje kriterija selekcije, usklađenost s poslanjem muzeja, ograničenje u sticanju predmeta)
- definiranje uvjeta i postupaka izlučivanja predmeta iz zbirke (razlozi za izlučivanje te modaliteti izlučivanje)
- definiranje etičkih standarda u skladu s kojima postupa stručno osoblje Muzeja u svim transakcijama te uloge i odgovornosti osoblja Muzeja.

Ova pisana izjava o politici sabiranja bit će revidirana barem jednom svakih pet godina i time obvezna za pregled u 2027. ili prije, ako se ukaže potreba. Također, donošenjem ovog akta prestaje važiti sva prethodna praksa, kako ona formalna, tako i neformalna, vezano uz upravljanje zbirkama Muzeja.

U skladu s Izjavom o poslanju, Muzej prikuplja, čuva, proučava, dokumentira i komunicira materijalnu i nematerijalnu građu samoborskog kraja od prapovijesti do suvremenog doba, osigurava stručnu i znanstvenu obradu građe te sistematizaciju u zbirke kao i (ne)posredno predočavanje građe javnosti putem stalnih i povremenih izložbi te objavljivanjem podataka i spoznaja o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji.

Muzejska građa raspoređena je po zbirkama koje vode kustosi specijalizirani za područja vezana uz zbirku.

3.1. Sabiranje muzejske građe

Sabiranje muzejske građe i dokumentacije obavljat će se u skladu s Pravilnikom o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrsta muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije (NN 30/06).

3.2. Modaliteti nabave građe:

Muzej definira sljedeće načine nabave muzejske građe:

- a) otkup temeljem ponude
- b) darovanje
- c) terensko istraživanje i prikupljanje
- d) zamjena predmeta sa srodnim institucijama (posudba i pohrana).

Otkup temeljem ponude

- izraditi ekspertizu predmeta predloženog za otkup
- obavijestiti ravnatelja o visini potrebnih financijskih sredstava (prethodno zatražiti i vanjsku, neovisnu procjenu) i zatražiti sredstva za otkup
- po prihvaćenom prijedlogu za otkup te odobrenim sredstvima, zaključiti kupoprodajni ugovor između prodavatelja i Muzeja kao kupca (ugovor u ime Muzeja potpisuje ravnatelj)
- pri ulasku predmeta u Muzej, tj. u zbirku, slijediti propisanu proceduru

Nabava građe darovanjem

- darovani predmet za zbirku mora biti usuglašen s politikom sabiranja i zakonskim odrednicama
- kustos se treba pridržavati etičkog kodeksa i raditi za dobrobit Muzeja i zbirke
- kustos treba darovanu građu popisati i pripremiti pravovaljani dokument koji će obje strane potpisati
- po ulasku darovane građe u fundus zbirke, treba slijediti propisanu proceduru preuzimanja, inventiranja i obrade građe

Terensko istraživanje i prikupljanje

- pri terenskom istraživanju i prikupljanju, kustos je dužan izvršiti istraživanje na temelju već postojećih saznanja, dokumentiranih u procesu inventariziranja sličnih predmeta
- kustos je dužan procijeniti je li predmet s terena sukladan politici sabiranja
- kustos na terenu utvrđuje je li predmet za otkup ili će biti poklonjen, te sukladno tome poduzima predviđene korake za ulazak predmeta u zbirku

Razmjena s drugim ustanovama

- predmeti koji se pribavljaju razmjenom moraju biti u skladu s politikom sabiranja
- u razmjenu se mogu dati oni predmeti koji za koje postoje duplikati ili koji su predviđeni za izlučivanje
- kustos je dužan pribaviti pravovaljanu ispravu u kojoj će biti definirana razmjena predmeta, vlasništvo i porijeklo, a koju će potpisati obje strane
- po ulasku predmeta u zbirku treba slijediti propisanu proceduru

U slučaju pribavljanja razmjenom ili kupnjom preporuka je izvršiti neovisnu procjenu vrijednosti ili vanjsko mišljenje kompetentne osobe kako bi se osigurala etičnost stručnog osoblja u navedenoj proceduri. Pri preuzimanju novog predmeta mora biti jasno utvrđeno

njegovo porijeklo, način pribavljanja koji mora biti u skladu s etičkim načelima muzejske struke, a svaka zakonska procedura koja je primijenjena pri upravljanju predmetima zbirke treba biti dokumentirana (ugovori, restauratorska dokumentacija, povijesni kontekst predmeta, prijenos vlasništva, vrijednost pribavljenog predmeta i sl.). Dokumentaciju pribavlja kustos te ju unosi u „M++“/“S++“.

3.3. Uvjeti koje predmeti moraju imati pri donošenju odluke o sabiranju

Predmeti smiju biti prihvaćeni ili stečeni u Muzejsku zbirku jedino ako:

- su u skladu sa Izjavom o poslanju, svrhom i aktivnostima Muzeja
- Muzej može osigurati zaštitu, smještaj i čuvanje predmeta u uvjetima koji osiguravaju čuvanje u skladu s profesionalnim muzeološkim standardima
- je namjera da predmet ostane u zbirci dok god je koristan za svrhu Muzeja

Svi stečeni predmeti u zbirkama trebaju biti dokumentirani u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi (NN 108/02).

3.4. Kriteriji selekcije predmeta kod sabiranja:

- kriterij učestalosti ili rijetkosti pojave predmeta
- kriterij stupnjevanja (prvenci, inovacije)
- kriterij reprezentativnosti
- kriterij privlačnosti (vezano uz pojedine osobe i zbivanja)
- kriterij oblasti (fizička povezanost skupine predmeta)
- formalni ili oblikovni kriterij (estetski predmeti ili oni s vrijednošću reference i prototipa)

3.5. Procedura

Internu proceduru pokreće nadležni kustos koji procjenjuje značaj za zbirku i vrijednost predmeta. Ako smatra da je predmet značajan doprinos zbirci, predlaže u propisanoj formi ravnatelju stjecanje navedenog predmeta. Zaprimiti prijedlog ravnatelj prosljeđuje Stručnom vijeću Muzeja na razmatranje i ocjenu. Stručno vijeće može odlučiti i obaviti neposredan uvid u muzejsku građu koja se stječe te može konzultirati i druge stručnjake za mišljenje. Po dobivenom mišljenju Stručnog vijeća, ravnatelj prijedlog upućuje Upravnom vijeću. Nakon donošenja konačne odluke o stjecanju muzejske građe, u skladu s odredbama Statuta Muzeja, pristupa se sklapanju ugovora kojim se reguliraju međusobna prava i obveze (način i uvjeti) između

ugovornih strana vezanih uz stjecanje građe. Ugovor o stjecanju građe (o otkupu, o darovanju i dr.) sklapa ravnatelj Muzeja u pisanom obliku, poštujući pravila i odredbe Zakona o muzejima, Zakona o obveznim odnosima i drugih posebnih propisa. Po potpisu ugovora, brigu o predmetu preuzima nadležni kustos. Rok za upis kupljenog/darovanog predmeta u inventarnu knjigu je 30 dana od potpisivanja ugovora, a prateća dokumentacija obavezno se pohranjuje i u muzejskoj dokumentaciji.

3.6. Ograničenja u zbirkama

Muzej neće prihvatiti sve predmete koji će biti ponuđeni. Osobito će biti odbijeni predmeti u sljedećim okolnostima:

- kada je predmet opterećen neprihvatljivim stanjem (oštećen, inficiran i sl.) osim ako se može tretirati tj. ako je predmet rijedak ili dragocjen pa je tretiranje oštećenja od strane stručnjaka vrijedno truda
- ako Muzej ne može osigurati duže vrijeme čuvanja i brigu o predmetu
- ako Muzej ima nedostatan prostor za prihvrat predmeta
- ako bi prihvaćanje predmeta bilo štetno za zdravlje i sigurnost muzejskog osoblja ili posjetitelja
- ako je predmet opterećen restriktivnim uvjetima ili klauzulama (npr. o načinu izlaganja),
- ako nema ovjerenu izjavu o vlasništvu darovatelja

3.7. Akvizicije nepokrivene politikom sabiranja

Akvizicije izvan ove politike sabiranja bit će prihvaćene samo u izuzetnim okolnostima te posebno odobrene od strane Stručnog vijeća Muzeja.

Muzej može primiti predmete koji su izvan politike sabiranja samo kada darovatelj ima posebnu želju raznorodne predmete pokloniti jedom muzeju, posebno ako postoji mogućnost uništenja predmeta od strane vlasnika. U takvim slučajevima treba podržati svako nastojanje da se predmeti sačuvaju, iako će predmeti biti privremeno u vlasništvu Muzeja, te dalje proslijeđeni drugim muzejima.

4. Izlučivanje predmeta

4.1. Kriteriji za predlaganje postupka izlučivanja

Pravilnikom o stručnim i tehničkim standardima zakonski je definirano izlučivanje muzejske građe, prema kojem je izlučivanje postupak trajnog izlaska predmeta iz fundusa, tj.

zbirke, zbog uništenosti, nemogućnosti pohrane, darovanja ili zamjene s drugim muzejom ili pravnom osobom.

Izlučivanje predmeta iz zbirke Samoborskog muzeja provodit će se prema sljedećim kriterijima:

- postojeći predmet je u fizičkom stanju koje više ne ispunjava svoju muzeološku ulogu, neupotrebljiv je ili opasan za druge predmete u zbirci,
- postojeći predmet ne odgovara karakteru zbirke i u suprotnosti je s muzejskom politikom sabiranja i poslanjem,
- muzejska čuvaonica ne zadovoljava kriterije fizičkog prostora pohrane koji bi omogućavali adekvatnu skrb o predmetu,

4.2. Postupak i načini izlučivanja

Izlučivanje će se vršiti:

- poklanjanjem predmeta ili razmjenom s drugim muzejima ili srodnim ustanovama,
- korištenjem za edukativne programe Muzeja
- otpisom i adekvatnim uništavanjem (samo u slučaju nemogućnosti druge opcije),
- ustupanjem u drugu, adekvatnu muzejsku zbirku,

4.3. Procedura pokretanja prijedloga za izlučivanje

Izlučivanje inicira kustos te ga izlaže pred Stručnim vijećem koje daje prijedlog za izlučivanje, uz suglasnost Upravnog vijeće Muzeja. Razloge izlučivanja Muzej mora posebno obrazložiti i dokumentirati te za to tražiti odobrenje Hrvatskog muzejskog vijeća.

5. Posudba

Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju zakonski je regulirana posudba i pohrana muzejskih predmeta i muzejske dokumentacije.

5.1. Posudba Muzeju

1. Muzej će primiti predmete na posudbu od pojedinaca ili organizacija, uključujući i druge muzeje, u svrhu povremenih izložaba, istraživanja ili edukativnih aktivnosti.
2. Predmeti neće biti primljeni na posudbu ako nisu primjereni za korištenje u navedene svrhe.
3. Fotografije, arhivski i drugi dokumenti također mogu biti kratkotrajno posuđeni zbog kopiranja.
4. Posudba će biti prihvaćena samo ako Muzej može ponuditi adekvatnu brigu za predmete.

5. U svim slučajevima posudbe sklopit će se ugovor o posudbi potpisan od vlasnika i predstavnika Muzeja. Takvi ugovori sklapat će se na određeni rok, ne dulji od pet godina. Ugovori o posudbi mogu biti obnovljeni za daljnje razdoblje sporazumom s vlasnikom.
6. Predmeti na posudbi bit će zapisani kao posuđeni u računalnu bazu podataka.
7. Predmeti mogu biti prihvaćeni na posudbu nakon pregleda i ocjene Stručnog vijeća.

5.2. Posudba drugim muzejima

Prema Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju, Muzej može posuditi predmete drugom muzeju, no ima i diskreciono pravo odbiti posudbu. Period posudbe ovisit će o okolnostima, ali najviše pet godina. U svim slučajevima bit će sklopljen Ugovor o posudbi potpisan od ravnatelja Muzeja i predstavnika onih kojima se posuđuje. Ugovor mora sadržavati informacije kojima se regulira:

- trajanje posudbe
- pitanje autorskih prava
- pitanje osiguranja predmeta
- pitanje transporta predmeta
- čuvanje predmeta za vrijeme posudbe
- može li predmet biti u upotrebi
- popis posuđenih predmeta
- svrhu posudbe
- odgovornost
- ovjeru Samoborskog muzeja
- ovjeru druge strane

6. Pristup zbirkama

Pristup zbirkama reguliran je Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju. Dio predmeta izložen je unutar stalnog postava te trajnih izložbi, a dio predmeta izložit će se na povremenim izložbama. Pristup depoima u kojima se čuvaju muzejski predmeti, moguć je samo muzejskom osoblju te drugom stručnom osoblju, uz pratnju osoblja Muzeja. Pristup muzejskom arhivu je ograničen. Dostupan je stručnom muzejskom osoblju, istraživačima, studentima i učenicima u skladu s prethodnim dogovorom.

Muzej zadržava pravo uskratiti pristup osjetljivim materijalima u interesu njihova očuvanja.

7. Dokumentacija

Samoborski muzej će voditi muzejsku dokumentaciju sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi, u svakodnevnim aktivnostima, ali i za sve predmete, programe i druge aktivnosti od osnutka Muzeja do današnjeg vremena, s obzirom da do 2022. godine nije adekvatno vođena primarna muzejska dokumentacija, a sekundarna nije uopće vođena.

Od primarne muzejske dokumentacije, u Samoborskom muzeju 2020. godine, zatečene su inventarna knjiga te knjiga ulaska u fizičkom obliku. Ostali oblici primarne muzejske dokumentacije nisu pronađeni te ne postoje saznanja o tome jesu li uopće postojali. Muzejska dokumentacija vodi se u računalnim programima „M++“ i „S++“.

U bazi „M++“, uz inventarnu knjigu, otvorene su Knjiga ulaska, Knjiga izlaska, Knjiga pohrane te Zapisnici o reviziji muzejske građe. Prilikom postupka prve revizije cjelokupnog fundusa, 2020. godine, usklađen je slijed brojeva u bazi „M++“ s inventarnom knjigom, uneseni su podaci o predmetima koji su sistematizirani u zbirke te je obavljen prijepis zapisa iz fizičke Knjige ulaska u digitalnu bazu u kojoj će se nastaviti voditi evidencija o predmetima koji privremeno ulaze u Muzej radi posudbe, ekspertize te ponude za otkup i ponude za dar.

Sekundarna muzejska dokumentacija obuhvaća popratne i dopunske fondove muzejske djelatnosti. Postupak obrade i sistematizacije sekundarne dokumentacije Samoborskog muzeja započeo je 2022. godine, upisom podataka u fondove unutar digitalne bazu „S++“. Sekundarni fondovi Samoborskog muzeja organizirani su prema medijima prikazivanja te prema sadržaju: Fototeka, Knjiga negativa, Dijateka, Digitalni i magnetski zapisi, Planoteka, Dokumentacijski crteži, Videoteka, Filmoteka, Fonoteka, Hemeroteka, Izložbe, Posebna događanja, Pedagoška djelatnost, Izdavačka djelatnost, Stručni i znanstveni rad, Konzervatorsko-restauratorski postupci, Marketing i odnosi s javnošću, Medijateka, Projekti, Tekstovi, Dokumentacija o osnivanju i povijesti muzeja, Dokumenti, Evidencija terenskih izvještaja i Obavijesti. S obzirom da se sekundarna dokumentacija nije vodila u Muzeju, započeli smo retroaktivno upisivanje na temelju podataka iz ranijih izvješća prema Muzejskom dokumentacijskom centru te prema Osnivaču. Informacije iz navedenih izvješća trenutačno se upisuju u: Izložbe, Videoteku, Izdavačku djelatnost te Pedagošku djelatnost, a do kraja 2023. godine nastojat će se obraditi i upisati dokumentacija u druge odgovarajuće fondove, paralelno s unošenjem podataka iz svakodnevnog rada ustanove. U upisivanju podataka u fond sekundarne dokumentacije, osim navedenim izvješćima, služit ćemo se dokumentarnim gradivom Muzeja.

7.1. Sadržaj muzejske dokumentacije

Postupci dokumentiranja pri ulasku/izlasku/pohrani predmeta jasno se određuju ovom Politikom s ciljem da se zatečeno stanje neadekvatnog vođenja dokumentacije sanira u što kraćem roku te da se podsjeti na važnost vođenja dokumentacije za muzejsku struku. Svi dokumentacijski zapisi trebaju se izvršiti u predviđenom roku, sukladno navedenom Pravilniku te moraju biti dostupni svim stručnim djelatnicima.

7.2. Postupci dokumentiranja pri ulasku/izlasku/pohrani predmeta u Muzej

- predmetu se dodjeljuje jedinstveni inventarni broj kako po sustavu tekućih brojeva slijedi,
- predmet se upisuje u Knjigu ulaska/Knjiga izlaska muzejskih predmeta,
- predmet se upisuje u Inventarnu knjigu muzejskih predmeta/ Knjigu pohrane ,
- predmet se označava inventarnim brojem po pravilima struke,
- predmet se fotografira, a fotografija se pridružuje inventarnom zapisu.

Kustos, voditelj zbirke, dužan je vršiti upisivanje i dokumentiranje zbirke u skladu s postojećim zakonskim i etičkim odrednicama. U okviru primarne dokumentacije, pristup zapisu ima kustos zbirke koji izrađuje dokumentaciju. U okviru sekundarne dokumentacije kustos evidentira zapise proizašle iz aktivnosti predmeta i iz suradnje i aktivnosti s drugim stručnim djelatnicima.

8. Sigurnost i osiguranje

Rizici pri upravljanju zbirkama odnose se na prirodne katastrofe, vandalizam i mehanička oštećenja. U Muzeju je postavljen sustav vatrodojave i protuprovalnog alarma, a fundus Muzeja je osiguran pri osiguravajućoj kući. Muzej potiče stručni kadar na konstantnu edukaciju kako bi postali svjesni svoje odgovornosti u zaštiti i čuvanju predmeta. Spremišta u kojima se čuvaju arhivski materijali i predmeti iz zbirke čuvani su zaključavanjem sve vrijeme, osim kada su u upotrebi.

9. Etički kodeks

Vodeći se ICOM-ovim kodeksom profesionalne etike Muzej zahtjeva od osoblja:

- da djeluje etično i legalno u skupljanju, vođenju brige i raspolaganju predmetima
- da onemogući neetične, nelegalne i destruktivne radnje pri sabiranju, primanju, čuvanju, izlaganju i transportu predmetima
- da bude svjesno da su dobiti (darovi i sl.) vezane uz službena putovanja, edukaciju, terenski rad i sl., vlasništvo Muzeja i moraju biti dane Muzeju na raspolaganje

Ako je procjena vrijednosti predmeta dana od strane darovatelja, vrijednost treba biti zabilježena te se Muzej ne smije miješati u njegovo vrednovanje.

Predsjednica Upravnog vijeća

Zdenka Ivkovčić

Zdenka Ivkovčić

Ravnateljica

Nikolina Puljić Glasnović

N. Glasnović

SAMOBORSKI MUZEJ

Ferde Livadića 7

Samobor

POSEBNI DIO

Politika sabiranja za zbirke Samoborskog muzeja

U Samoborskom muzeju vode se sljedeće zbirke unutar modula „M++“ i „K++“:

1. Arheološka zbirka
2. Geološka zbirka
3. Etnografska zbirka
4. Umjetnička zbirka
5. Zbirka stakla
6. Zbirka razglednica, čestitki i dopisnica
7. Zbirka fotografija
8. Zbirka Donacije Zlatko Latković
9. Kulturno – povijesna zbirka
10. Povijesna zbirka
11. Zbirka Stare, rijetke i zaštićene knjige

Arheološka zbirka:

1. Opseg zbirke: 283
2. Geografski opseg zbirke: područje Samobora i Svete Nedelje te njihove okolice, Žumberak i Samoborsko gorje
3. Vremensko razdoblje: od paleolitika do srednjega vijeka
4. O zbirci:
Arheološka zbirka sadrži predmete nastale u razdobljima od prapovijesti (paleolitik, neolitik, bakreno doba, brončano doba i željezno doba), preko antike (Rimskoga Carstva) pa do srednjega vijeka. Riječ je o kamenom i metalnom oruđu i oružju, keramičkim predmetima – zdjelama, vrčevima, kadionici, šalicama itd., metalnom i staklenom nakitu, novcu, svakodnevnim uporabnim predmetima, dijelovima arhitekture itd. Najvećim dijelom radi se o slučajno pronađenim predmetima na području Samobora i okolice, dok je dio predmeta rezultat arheoloških istraživanja na lokalitetima Budinjak, Bratelji, Gornja Vas i Farkaševac.
5. Upotreba zbirke:

Dio predmeta izložen je u sklopu stalnog postava Muzeja, osmišljenog na način da kronološki prati ljudsko djelovanje i razvoj kultura od prapovijesti preko antike pa do srednjeg vijeka.

6. Prijedlog sabiranja:

- arheološki nalazi kao rezultat rekognosciranja te probnih i sustavnih terenskih istraživanja arheoloških lokaliteta na području Samobora i okolice
- slučajni nalazi koji svjedoče o arheološkom potencijalu na određenom području značajni za poznavanje i istraživanje razdoblja kojima pripadaju

Geološka zbirka:

1. Opseg zbirke: 113

2. Geografski opseg zbirke: područje Samobora, Zaprešića i Svete Nedelje, Žumberak i Samoborsko gorje

3. Vremensko razdoblje: od paleozoika do kvartara

4. O zbirci:

Geološka zbirka sadrži stijene i rude različitog postanka i starosti te fosile praživotinja, biljaka, algi i amonita. Najveći dio fosila odnosi se na okamine životinja iz Panonskog mora – školjke, puževe, ježince, koralje, zvijezde itd., a osobito se ističu ostaci kralježnice kita te zub morskog psa megalodona.

5. Upotreba zbirke:

Većina predmeta izložena je u sklopu stalnog postava Muzeja koji prati kontinuirani vremenski slijed kroz geološku prošlost.

Pojedini predmeti povremeno se predstavljaju u sklopu pedagoških aktivnosti i radionica.

6. Prijedlog sabiranja:

- stijene te fosilni nalazi koji pružaju nove spoznaje o geološkoj prošlosti samoborskog kraja.

Etnografska zbirka:

1. Opseg zbirke: 1277

2. Geografski opseg zbirke: Samobor i okolica

3. Vremensko razdoblje: 19. i 20. stoljeće

4. O zbirci:

Etnografska građa dio je fundusa Muzeja od njegova osnutka, 1949. godine, no intenzivna sabiračka djelatnost etnografskih predmeta te stvaranje Etnografske zbirke onakve kakvu danas poznajemo, započela je dolaskom u Muzej prvog kustosa etnologa, 1983. godine. Zbirku čine tekstilni predmeti (narodne nošnje i tekstilni predmeti za uporabu u kućanstvu – plahte, stolnjaci, ručnici itd.), kućni inventar (namještaj, keramičko i metalno posuđe različite namjene, kuhinjski pribor i pribor korišten u kućanstvu, svete slike itd.), gospodarske sprave i alati (poljoprivredne sprave za obradu zemlje, sjetvu i žetvu te alati korišteni u vinogradarstvu, stočarstvu, lovu i ribolovu), sprave za obradu tekstilnog vlakna i izradu platna itd.

5. Upotreba zbirke:

Dio predmeta predstavljen je publici stalnom izložbom unutar tzv. Etno kuće odnosno služinske kuće Livadićeva dvorca. Služinska kuća rasporedom svojih prostorija odgovara tradicionalnoj seoskoj kući samoborskog kraja - *hiži*. Prezentacijom etnografskog materijala nastojalo se rekonstruirati autentični, svakodnevni život obitelji seljaka okolice Samobora, krajem 19. stoljeća. Dvije prostorije u prizemlju zamišljene su kao gospodarski dio *hiže* tzv. *zidanice*, u kojima su izloženi predmeti korišteni u poljodjelstvu, stočarstvu i vinogradarstvu te proizvodnji i obradi tekstilnog vlakna. Prostorije na katu uređene su kao stambeni dio *hiže* te obuhvaćaju kuhinju (*kuhnu*), glavnu sobu (*hižu*) i spavaću sobu (*komoru*) s pripadajućim im namještajem i priborom korištenim u kućanstvu.

Pojedini predmeti povremeno se predstavljaju u sklopu pedagoških aktivnosti i radionica. Primjerice, na radionici izrade samoborskog kraluša polaznicima se prezentiraju primjerci tradicijskog nakita iz Etnografske zbirke.

6. Prijedlog sabiranja:

- fotografije s prizorima iz seoskoga života stanovnika Samobora i okolice (svakodnevni život i svečani trenuci)
- namještaj i predmeti korišteni u kućanstvu te gospodarske sprave i alati budući da je velik broj drvenih predmeta u lošem stanju, zahvaćen crvotočinom
- rukotvorine vezane uz obilježavanje narodnih običaja i svečanih trenutaka u životu
- tradicijski nakit samoborskog kraja

Umjetnička zbirka:

1. Opseg zbirke: 1233
2. Geografski opseg zbirke: Hrvatska, Austro-Ugarska, bivša SFRJ, Europa
3. Vremensko razdoblje: od 16. do 21. stoljeća

4. Kratka povijest zbirke:

Začeci Umjetničke zbirke sežu u 1949. godinu, kada je osnovan Samoborski muzej. Otada se fundus Zbirke proširuje donacijama i otkupima. Zbirka se sastoji od slika, crteža i grafika izvedenih različitim tehnikama te skulptura u raznim materijalima. Osim što je Samoborski muzej prikupljao umjetnička djela koja su tematikom vezana uz Samobor, u Zbirci se nalaze i djela značajnih umjetnika poput Mihaela Stroya, Tomislava Krizmana, Rudolfa Valdeca, Slave Raškaj, Naste Rojc, Vladimira Kirina, Nikole Reizera, Zlatka Price i drugih. Samoborski muzej čuva brojem najveći opus kipara Ferde Ivanščaka. Posebnu vrijednost čine drvene barokne, nekoć polikromne skulpture te ulja na platnu koji su nekoć krasili Župnu crkvu sv. Anastazije te samoborske kapele. Kuriozitet Zbirke svakako predstavljaju staklene skulpture koje su studenti Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu realizirali tijekom tri saziva Likovne kolonije Lug od 1984. do 1986.

5. Uporaba zbirke:

Manji dio predmeta izložen je u stalnom postavu Muzeja, nekoliko predmeta nalazi se u Gradskoj vijećnici grada Samobora, a ostali predmeti Zbirke izlažu se na povremenim izložbama. Predmeti Zbirke daju se na posudbu pri realizaciji izložaba drugih muzeja i galerija.

6. Prijedlog sabiranja:

- umjetnička djela vezana uz prikaze Samobora i okolice, portreti osoba koje su ostavile trag u kulturnoj, društvenoj i političkoj povijesti Samobora,
- djela umjetnika Samoboraca, odnosno umjetnika koju su živjeli ili žive u Samoboru,
- umjetnička djela koja su ostavština neke od obitelji koja je na bilo koji način obilježila povijest, gospodarski razvoj te kulturni i društveni život Samobora.

Zbirka stakla:

1. Opseg zbirke: 296
2. Geografski opseg zbirke: Samobor, Europa
3. Vremensko razdoblje: 19. i 20. st.
4. Kratka povijest zbirke:

Zbirka stakla nekoć je bila dio Kulturno-povijesne zbirke, no 2020. godine postaje zasebna zbirka. Većina predmeta Zbirke proizvedeni su u staklani Osredok i u Tvornici stakla „Kristal“ Samobor. Zbirka sadrži uporabne i ukrasne predmete od običnog stakla koji su nastali različitim staklarskim tehnikama (puhanje, puhanje u kalup, prešanje). Ovi su predmeti ručno oslikavani te imaju umjetničko-povijesne karakteristike razdoblja u kojem su nastali. Mnogi predmeti od

kristalnog stakla ručno su brušeni te su primjer tradicionalnog načina brušenja stakla samoborskog kraja. Po recentnijim predmetima u Zbirci vidljiv je utjecaj muranskog dizajna koji su kod nas donijeli majstori staklopuhači i umjetnici koji su boravili u Muranu.

5. Uporaba zbirke:

Većina je predmeta predstavljena u stalnom postavu Samoborskog muzeja. Ostali dio predmeta koristi se za povremene rotacije i izložbe.

6. Prijedlog sabiranja:

- svi stakleni predmeti nastali u staklani Osredok i Tvornici stakla „Kristal“ Samobor, izrađeni u svim tehnikama, bez obzira imaju li uporabnu ili ukrasnu namjenu,
- svi stakleni predmeti koji imaju umjetničko-povijesne karakteristike razdoblja u kojem su nastali, a pripadali su samoborskim obiteljima koje su se isticale u gospodarskom, kulturnom, društvenom i političkom životu Samobora.

Zbirka razglednica, čestitaka i dopisnica:

1. Opseg zbirke: 1137
2. Geografski opseg zbirke: Hrvatska, Austro-Ugarska, Europa
3. Vremensko razdoblje: 19. i 20. st.
4. Kratka povijest zbirke:

Razglednice su nekoć bile dijelom arhivskog materijala, no zbog njihovog velikog broja 2013. godine odlučeno je da se oformi zasebna zbirka. Dio ove zbirke čine i dopisnice i čestitke.

Razglednice su tematski vezane uz Samobor, hrvatske i europske gradove, a jedan manji broj potječe iz država na drugim kontinentima. Jedan dio razglednica vezan je uz kupališni turizam te planinarstvo. Veliki broj razglednica tiskan je u razdoblju od kraja 19. stoljeća pa do 1918. godine tehnikom svjetlotiska.

5. Uporaba zbirke:

Predmeti zbirke učestalo se koriste pri realizaciji kataloga, povremenih izložaba, predavanja, radionica te objava na društvenim i mrežnim stranicama Samoborskog muzeja.

6. Prijedlog sabiranja:

- razglednice i čestitke tiskane do 1918. godine, bez obzira na provenijenciju i temu,
- razglednice tiskane nakon 1918. godine trebaju biti tematski vezane uz Samobor ili ostale hrvatske gradove.

Zbirka fotografija:

1. Opseg zbirke: 1672
2. Geografski opseg zbirke: Hrvatska, Austro-Ugarska, bivša SFRJ, Europa
3. Vremensko razdoblje: 19. i 20. st.
4. Kratka povijest zbirke:

Fotografije su nekoć bile dio Kulturno-povijesne zbirke, no kako se broj fotografija povećavao, 2014. godine oformljena je zasebna zbirka. Zbirka se sastoji od fotografija, stereografija te staklenih dijapozitiva. U zbirci se ističe serija staklenih dijapozitiva vezanih uz temu planinarstva, serija stereografija Josipa Kokalja, serija fotografija Milana Dvoržaka i Ivica Sudnika. Ostali dio zbirke tematski je vezan uz vizure i okolicu Samobora, Samoborce koji su ostavili trag u kulturnom, društvenom i gospodarskom životu Samobora, razvoj sporta, manifestacije, te razna događanja vezana za Samobor.

5. Uporaba zbirke:

Manji dio fotografija izložen je u stalnom postavu. Predmeti zbirke učestalo se koriste pri realizaciji kataloga, povremenih izložaba, predavanja, radionica te objava na društvenim i mrežnim stranicama Samoborskog muzeja.

6. Prijedlog sabiranja:

- fotografije tematski vezane za Samobor i okolicu (arhitektura, vizure, krajolici, Samoborci, manifestacije, sport, tradicijski običaji.)

Donacija Zlatko Latković:

1. Opseg zbirke: 152
2. Geografski opseg zbirke: Hrvatska
3. Vremensko razdoblje: 20. st.
4. Kratka povijest zbirke:

Zbirka je ustanovljena 2012. godine, nakon zaprimanja donacije od strane Grkokatoličke konkatedrale sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu. Sadrži crteže i grafike izvedene u raznim tehnikama akademskog slikara Zlatka Latkovića. Zbirka predstavlja presjek njegova cjelokupnog umjetničkog stvaranja. Veliki dio crteža i grafika vezan je za temu portreta i akta.

5. Uporaba zbirke:

Predmeti se izlažu na povremenim izložbama.

6. Prijedlog sabiranja:

- crteži i grafike Zlatka Latkovića

Kulturno-povijesna zbirka:

1. Opseg zbirke: 374
2. Geografski opseg zbirke: Samobor
3. Vremensko razdoblje: 18. stoljeće - 20. Stoljeće
4. Kratka povijest zbirke:

Kulturno-povijesna zbirka brojnošću i raznolikošću sačuvanih predmeta svjedoči o bogatom kulturnom životu Samobora, od njegovih početaka do danas. Iz vremena Ilirskog preporoda potječu Livadićev glasovir, njegove skladbe i rukopisi, obiteljske fotografije i pečati, muško odijelo, tzv. ilirska surka, Vrazove Đulabije, ruktvorine Juliane Cantilly, portreti značajnih građana i dr. Osim toga, zbirku čine obrtnički i farmaceutski predmeti te fotografije, literarni radovi, sportska oprema i dr., koji su pripadali raznim društvima osnovanim u 19. stoljeću - kulturnim, književnim, pjevačkim, vojnim, vatrogasnim, sportskim, planinarskim itd.

5. Uporaba zbirke: Dio predmeta izložen je u sklopu stalnog postava Muzeja te na povremenim izložbama.
6. Prijedlog sabiranja:

Predmeti vezani za obrt kroz stoljeća. Predmeti vezani za Stari grad i povijest njegovih vlasnika - osobni predmeti. Uporabni predmeti, umjetnička djela. Predmeti vezani za NOB i Domovinski rat.

Povijesna zbirka

1. Opseg zbirke: 185
2. Geografski opseg zbirke: Samobor
3. Vremensko razdoblje: 13. stoljeće - 20. Stoljeće
4. Kratka povijest zbirke:

Povijesna zbirka ističe se poznatom poveljom Bele IV. iz 1242. godine, kojom je Samobor proglašen slobodnim kraljevskim trgovištem. Zbirka sadrži veliki broj predmeta vezanih uz neposrednu samoborsku povijest. Osim Povelje, treba izdvojiti parnični spis između građana i vlasnika Starog grada na 1700 stranica, poznat kao „Knjiga osude“ iz 1769. godine. Zanimljivi

su predmeti i prvi sačuvani pečat općine Samobor, žezlo samoborskog suca iz 16. stoljeća, zastava općine Samobor iz 18. stoljeća, gradski grb iz 19. stoljeća i mnogi drugi.

5. Uporaba zbirke:

Dio predmeta izložen je u sklopu stalnog postava Muzeja. Povijesni pregled prati povijest i razvoj Samobora od 13. stoljeća do danas, s naglaskom na posebnosti samoborskog trgovišta. Predstavljani su predmeti iz svakodnevnog života, oruđe, oružje, cehovski predmeti i dr.

6. Prijedlog sabiranja:

Dokumenti, plakati, oružje, zastave. Poseban naglasak na predmete vezane uz NOB i Domovinski rat kao ustavnopravnim odrednicama Republike Hrvatske.

Zbirka Stare, rijetke i zaštićene knjige:

1. Opseg zbirke: 100
2. Geografski opseg zbirke: Samobor, Hrvatska, Europa
3. Vremensko razdoblje: od 17. st. do 1850. godine
4. Kratka povijest zbirke:

Zbirka je ustanovljena 2021. godine. Sastoji se od misala, rječnika, crkvenih kalendara te knjiga sakralnog i profanog karaktera koje su tiskane u razdoblju od početka 18. st. pa do 1850. godine. Knjige su tiskane uglavnom na latinskom, njemačkom i hrvatskom jeziku. Među najvrednija izdanja spadaju djela Ivana Belostenca, Adama Baltazara Krčelića, Mihaela Šiloboda i Hilariona Gašparotija.

5. Uporaba zbirke:

Dio predmeta izložen je u stalnom postavu, a ostali služe za povremene rotacije i izložbe.

6. Prijedlog sabiranja:

- knjige hrvatskih autora profanog i sakralnog karaktera tiskane prije 1850. godine

Predsjednica Upravnog vijeća

Zdenka Ivkovčić

Zdenka Ivkovčić

Ravnateljica

Nikolina Puljić Glasnović
N. Glasnović

